

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในชนบท ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และเพื่อศึกษาปัจจัยทางด้านรายได้ของประชาชนกับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ของอำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ประชาชนอำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 4 หมู่บ้าน ที่ทำโครงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ในช่วงปี พ.ศ. 2544 จำนวน 204 คน จาก 4 หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านดงสว่าง บ้านโคกน้อย บ้านแก่งเรือ และบ้านป่าไร่ ซึ่งได้จากการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง หลังจากนั้นนำข้อมูลที่ได้ มาวิเคราะห์โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์เพื่อหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) Chi - square

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1) ประชาชนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.1) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์น้ำ โดยภาพรวมพบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง ในกิจกรรมการสร้างบ่อน้ำตื้น การขุดลอกแหล่งน้ำ การทำท่อนบเหมืองฝาย การกำจัดน้ำเสีย และมีส่วนร่วมในระดับมาก ในกิจกรรมการต่อประปาเข้าหมู่บ้าน การทำทางระบายน้ำ และการสร้างบ่อบาดาล

1.2) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ดิน โดยภาพรวมพบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง ในกิจกรรมการใช้ที่ดินเพื่อกิจกรรมป่าไม้ การเผยแพร่วิธีการใช้ปุ๋ยหมักและปุ๋ยเคมี การใช้สารเคมีในการเกษตร และมีส่วนร่วมในระดับมาก ในกิจกรรมการบำรุงคุณภาพดินเพื่อการเกษตร และการปลูกพืชผักสวนครัว

1.3) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ป่าไม้ โดยภาพรวมพบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง ในกิจกรรมการปลูกไม้โตเร็ว การป้องกันไฟ และมีส่วนร่วมในระดับมาก ในกิจกรรมการปลูกป่า การตัดไม้ทำลายป่า และการใช้ประโยชน์จากป่าไม้

1.4) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดสภาพแวดล้อมชุมชน โดยภาพรวมพบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง ในกิจกรรมการวางผังหมู่บ้าน/ตำบล การส่งเสริมสร้างถังขยะ/แหล่งกำจัดขยะ การสร้างสาธารณสุขสถาน และมีส่วนร่วมในระดับมาก ในกิจกรรมการสร้างส้วม การสร้างเส้นทางคมนาคม

2) ในการเปรียบเทียบรายได้ของประชาชนกับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมพบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ไม่แตกต่างกัน

The research "People's Participation in Rural Environmental Conservation", the purpose was to study people's participation in rural environmental conservation, and to study people's income factors and participation of environmental conservation of Nachaluay District, Ubonratchathani Province. The samples of this study were people in Nachaluay District, Ubonratchathani Province from four villages, those who performed the environmental conservation project during the academic year 2001, the total of 204. Four villages were Ban Dong Swang, Ban Kok Noi, Ban kang Ruang, and Ban Pa Rai, which were from multi-stage random sampling. The instrument was questionnaire of people's participation in rural environmental conservation constructed by the researcher. Data was collected by the researcher and co-researcher. Then, it was analyzed by statistics: Percentage, Mean (\bar{X}), the Standard Deviation (S.D.), and Chi-square

The results were as follows:

1) Most people participated in the environmental conservation in high level at the .05 significant level as follows:

1.1) The overall of people's participation in rural environmental conservation was in moderate level in shallow pool building, water source digging, Fai Mine dam building, waste water dumping. They participated in high level of water pipe building activity, water drainage line, and bowels of earth building.

1.2) The overall of people's participation in rural environmental conservation was in moderate level in soil using for forestry activity, suggestion of fermented fertilizer and chemical fertilizer using, chemical using for agriculture. They participated in high level in soil quality maintenance activity for agriculture, and garden vegetable growing.

1.3) The overall of people's participation in rural environmental conservation was in moderate level in quick-grown plant growing activity and, the forest fire prevention. They participated in high level in the forestation activity, deforestation activity, and forestry using.

1.4) The overall of people's participation in rural environmental conservation was in moderate level in village planning activity/Tambon, rubbish bin building/waste elimination source and public place development. They participated in high level in toilet building activity, and communication route development.

2) For the comparison of people's income and participation in the rural environmental conservation, it found that there was no significant difference between participation in rural environmental conservation between people with different income levels.